

zaaknummer 2011T575(2)

10 november 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

wijlen [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. S. van Schaik, advocaat te Uden,

tegen:

wijlen frater [naam] ([burgerlijke naam]),
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Fraters CMM van [plaats].

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 1 juli 2014. Op 4 november 2014 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van frater [naam], Provinciaal Overste van de Fraters CMM.

In september 2014 heeft mr. Van Schaik de Klachtencommissie ervan in kennis gesteld dat klager op 9 september 2014 is overleden. De nabestaanden van klager wensen de klacht voort te zetten.

Op 18 februari 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie in raadkamer en achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

De Klachtencommissie heeft de nabestaanden van klager in de gelegenheid gesteld nadere gegevens/verklaringen toe te sturen. De Klachtencommissie heeft vervolgens kennis genomen van de brief met bijlage van mr. Van Schaik van 14 juli 2015.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager is in de periode [jaartal-jaartal] seksueel misbruikt door aangeklaagde. Klager volgde een opleiding aan de [ULO] te [plaats]. Aangeklaagde was [functie] van deze ULO.

Als leerlingen uit de klas werden gestuurd moesten zij zich melden bij aangeklaagde, [functie] van de school. Ongeveer vijf maal is het voorgekomen dat klager zich bij aangeklaagde moest melden. Bij die gelegenheden werd klager betast door aangeklaagde. Klager had meestal een korte broek aan en aangeklaagde ging met zijn handen in de broekspijp van klager. Het probleem was daarmee opgelost en klager mocht weer terug naar de klas.

2.2. Klager komt uit een gezin dat moeilijkheden kende. Klager en een oudere en jongere broer werden via een voogdijinstelling uit huis geplaatst in het weeshuis [naam weeshuis]. In de periode [jaartal-jaartal] dat klager aldaar verbleef is hij door verschillende broeders van het

weeshuis seksueel misbruikt. Ook tegen hen heeft klager procedures gestart (2011T575(1) en (3)).

2.3. Na zijn verblijf in [naam weeshuis] is klager bij zijn [familielid] in de kost gegaan en gaan werken in een fabriek. Het feit dat klager nooit een vervolgopleiding heeft gevolgd, wijt hij aan het misbruik dat hem is overkomen.

Klager heeft thuis nooit over het seksueel misbruik durven praten. Wel heeft hij zijn echtgenote en zijn dochters over het seksueel misbruik verteld. Het seksueel misbruik is van grote invloed geweest op het leven van klager. Zo was klager snel geëmotioneerd, sliep hij met periodes slecht en ervoer hij regelmatig herbelevingen. Klager vond het moeilijk om over het seksueel misbruik te spreken. Hij schaamde zich voor hetgeen hem was overkomen. Door afstand te nemen van het katholieke geloof heeft klager geprobeerd afstand te nemen van het misbruik. Dit is hem echter niet gelukt.

2.4. Klager heeft de Klachtencommissie verzocht zijn klacht gegrond te verklaren. Hij hoopte daardoor zijn ervaringen te kunnen verwerken. Voorts wenste klager erkenning te verkrijgen voor hetgeen aangeklaagde hem heeft aangedaan en daarvoor excuses te ontvangen. Klager wenste voorts de door hem geleden schade vergoed te zien.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Frater [naam] heeft in zijn schriftelijke reactie gesteld dat hij de archieven heeft geraadpleegd. Hieruit is gebleken dat aangeklaagde op [datum] door het gerechtshof te [plaats] is veroordeeld tot zes maanden voorwaardelijke gevangenisstraf, met vijf jaar ontzetting uit het onderwijs, wegens ontucht met enkele jongens van [leeftijd-leeftijd] jaar en twee meisjes, gepleegd in de jaren [jaartal] tot [jaartal]. Gelet op deze strafrechtelijke veroordeling hecht frater [naam] geloof aan wat klager heeft ervaren. Aangeklaagde heeft destijds misbruik gemaakt van zijn machtspositie en van de kwetsbaarheid van klager. Frater [naam] wil dan ook zijn de pijn die klager heeft ervaren als gevolg van dit machtsmisbruik erkennen. Namens de congregatie biedt frater [naam] de (nabestaanden van) klager zijn oprechte verontschuldigen aan voor hetgeen aangeklaagde hem heeft aangedaan.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer 65 jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van zowel klager als aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klager, in de periode [jaartal-jaartal], het slachtoffer is geworden van seksueel misbruik gepleegd door aangeklaagde. Dit misbruik bestond uit het door aangeklaagde met de hand in de korte broekspijp gaan van klager waarbij aangeklaagde de geslachtsdelen van klager betastte. Het genoemde misbruik heeft gedurende een periode van vier jaar ongeveer vijf maal plaatsgevonden.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke verklaring van klager zoals neergelegd in het klaagschrift.

Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door de strafrechtelijke veroordeling van aangeklaagde, zoals door frater [naam] in zijn inhoudelijke reactie genoemd, wegens ontucht gepleegd met enkele jongens en twee meisjes in de periode [jaartal-jaartal].

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en gezien de afhankelijkheidsrelatie tussen klager en aangeklaagde hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik 14 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand in wie hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht zal een erkenning zijn van het leed dat klager is aangedaan, al komt die erkenning voor klager zelf te laat.

4.6. De Klachtencommissie wijst de nabestaanden van klager erop dat zij zich, bij een gegrondverklaring van de klacht door de Provinciaal Overste van de Fraters CMM, voor het verkrijgen van schadevergoeding kunnen wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Provinciaal Overste van de Fraters CMM van Tilburg de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 10 november 2015 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, mr. M.P.P.M. Merx en drs. A.A.M. Oostveen, leden, bijgestaan door mr. J.C. Quint, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor de juridisch adviseur van klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan de juridisch adviseur van klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies de juridisch adviseur van klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.